

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 517/2015-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. októbra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], obaja bytom [REDACTED], zastúpených obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Almáši Gabriel, spol. s r. o., Niťová 3, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Katarína Almášiová, ktorou namietajú porušenie základného práva na súdnu ochranu a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov „*právoplatnosťou Zmenkového platobného rozkazu č. k. 1 Zm/1332/2011-14 na základe jeho vadného doručenia*“ a postupom Okresného súdu Bratislava IV a Okresného súdu Bratislava V, a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] odmieta.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. februára 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) a [REDAKOVANÉ] (spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov *„právoplatnosťou Zmenkového platobného rozkazu č. k. 1 Zm/1332/2011-14 na základe jeho vadného doručenia“* a postupom Okresného súdu Bratislava IV a Okresného súdu Bratislava V.

Zo sťažnosti vyplýva, že Okresný súd Bratislava V vydal 26. septembra 2012 zmenkový platobný rozkaz sp. zn. 1 Zm/1332/2011 na zaplatenie zmenkovej sumy 7 325,19 € s príslušenstvom. Tento zmenkový platobný rozkaz mala za sťažovateľov prevziať ich matka na základe splnomocnenia na preberanie zásielok udeleného podľa poštových podmienok a následne mali rodičia sťažovateľov v ich mene podať námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu. Okresný súd Bratislava V mal podľa sťažovateľov vedomosť o spôsobe doručovania uvedeného zmenkového platobného rozkazu *„z doručeníek, z ktorých je zjavné, že zmenkové platobné rozkazy neboli doručené do vlastných rúk zákonným spôsobom, s čím sa ale Okresný súd Bratislava V zákonne nevysporiadal“*. Námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu boli uznesením Okresného súdu Bratislava V č. k. 1 CbZm 221/2013-25 zo 17. júna 2013 zamietnuté a odvolanie proti tomuto uzneseniu Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 4 CoZm/45/2013-30 odmietol ako podané oneskorene.

Sťažovatelia ďalej uvádzajú, že 27. decembra 2013 podal sťažovateľ návrh na vydanie predbežného opatrenia na Okresnom súde Bratislava V a návrh na zrušenie zmenkového platobného rozkazu pre vady doručenia. Tieto návrhy však boli uznesením Okresného súdu Bratislava V č. k. 1 CbZm/221/2013-39 z 20. januára 2014 zamietnuté a krajský súd na odvolanie sťažovateľa toto rozhodnutie potvrdil ako vecne správne uznesením č. k. 2 CoZm/15/2014-58 zo 7. apríla 2014.

Zo sťažnosti taktiež vyplýva, že sťažovatelia sa na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky neúspešne domáhali podania mimoriadneho dovolania prostredníctvom podnetu, resp. opakovaného podnetu podaného podľa zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov. Rovnako ďalším návrhom doručeným 11. novembra 2013 Okresnému súdu Bratislava IV sa domáhali určenia „*neplatnosti zmluvy o úvere a zmenky... Okresný súd návrhy, ktoré boli podané ako samostatné nové konania, bez označenia spisovou značkou, priradil k spisovej značke č. 15Er 3929/2012, pod ktorou je na okresnom súde vedené iné konanie*“. Následne mal Okresný súd Bratislava IV návrhy postúpiť Okresnému súdu Bratislava V k veci vedenej pod sp. zn. 1 Zm 1332/2011 a sp. zn. 1 Cb Zm 221/2013, ten však postúpený spis vrátil späť Okresnému súdu Bratislava IV s tým, že Okresnému súdu Bratislava V k veciam vedeným pod sp. zn. 1 Zm/1332/2011 a sp. zn. 1 CbZm/221/2013 nepatrí. Okresný súd Bratislava IV opätovne zaslal spis s návrhmi Okresnému súdu Bratislava V a opätovne v oznámení uviedol sp. zn. 15 Er 3929/2012, ktorá patrí inému súdnemu konaniu. S ohľadom aj na ďalšie opísané súvislosti sťažovateľ uvádza, že podané návrhy si „*okresné súdy medzi sebou zbytočne postupovali, pričom sa jednalo aj o návrh na predbežné opatrenie, o ktorom bolo potrebné rozhodnúť v zákonnej lehote 30 dní odo dňa podania. Povinnosťou okresných súdov bolo vec bezodkladne postúpiť nadriadenému súdu – Krajskému súdu v Bratislave, ktorý mal rozhodnúť o príslušnosti súdu konať vo veci a o podaných návrhoch rozhodovať. O podaných návrhoch na predbežné opatrenie a návrhu na určenie neplatnosti zmluvy o úvere a zmenky zo dňa 11.11.2013 do dnešného dňa nezačalo žiadne súdne konanie... Doručená sťažnosť na prietahy v súdnom konaní nebola do dnešného dňa predsedníčkou Okresného súdu Bratislava IV vybavená a sťažovateľom nebola doručená odpoveď... Z uvedeného je zrejmé, že predsedníčka Okresného súdu Bratislava IV. porušila svoju zákonnú povinnosť, keď nevybavila sťažnosť sťažovateľov na prietahy v konaní v zákonnej lehote... Až po doručení sťažnosti predsedovi Okresného súdu Bratislava V, bolo sťažovateľom doručené dňa 18.12.2014 uznesenie č. 1CbZm 49/2014-36, v ktorom súd vyzval sťažovateľov na doplnenie a opravenie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 11.11.2013... Vzhľadom k skutočnosti, že súd nerozhodol o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v lehote 30 dní od jeho doručenia, sťažovatelia vzali podaný návrh na nariadenie predbežného*

opatrenia späť, návrh vzali späť aj v časti o určenie neplatnosti zmluvy o úvere... a zotrvali na podanom návrhu o určenie neplatnosti zmluvy na vyplňovacie právo k blankozmenke.“. Zo súčasne doručeného uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. Ndob 10/2014 z 25. júna 2014 vyplýva, že na prerokovanie veci je príslušný Okresný súd Bratislava V.

Sťažovatelia argumentujú právnymi závermi uvedenými v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 36/2008 zo 4. augusta 2008, že *„im vinou vadného doručenia zmenkového platobného rozkazu nebolo umožnené konať pred súdom o ich námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu a efektívne sa voči nemu brániť“*, čím došlo *„k porušeniu základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu“*. Taktiež uvádzajú, že nesprávnym postupom Okresného súdu Bratislava V a Okresného súdu Bratislava IV, keď tieto súdy nepredložili *„svoj spor o príslušnosť nadriadenému súdu...“*, vznikli v konaní *zbytočné prietahy a nebola dodržaná zákonná lehota na rozhodnutie o návrhu na vydanie predbežného opatrenia“*.

Na základe uvedeného sťažovatelia navrhujú vydať takéto rozhodnutie:

„Sťažovatelia navrhujú, aby Ústavný súd SR na základe uvedených skutočností rozhodol, že právoplatnosťou Zmenkového platobného rozkazu č. k.: 1Zm/1332/2011-14 na základe jeho vadného doručenia bolo porušené právo sťažovateľov na súdnu ochranu.

Sťažovatelia navrhujú, aby Ústavný súd SR nariadil Okresnému súdu Bratislava V. opätovne konať vo veci sp. zn.: 1Zm/1332/2011, nakoľko nedošlo k riadnemu doručeniu Zmenkového platobného rozkazu č. k.: 1Zm/1332/2011-14

Sťažovatelia navrhujú, aby Ústavný súd SR na základe uvedených skutočností rozhodol, že nesprávnym postupom Okresného súdu Bratislava IV. a Okresného súdu Bratislava V. bolo porušené právo sťažovateľov na prerokovanie ich veci bez zbytočných prietahov.

Sťažovatelia navrhujú, aby Ústavný súd SR nariadil Okresnému súdu Bratislava V. konať vo veci návrhu na určenie neplatnosti zmluvy na vyplňovacie právo k blankozmenke.

Zároveň navrhujeme, aby Ústavný súd priznal Sťažovateľovi 1... finančné zadosťučinenie vo výške 5.000,- Eur a Sťažovateľovi 2... zadosťučinenie 5.000,- Eur.

Sťažovatelia navrhujú, aby Ústavný súd zaviazal porušovateľov základného práva v 1. a 2. rade na náhradu trov konania vo výške 296,09 €.. spoločne a nerozdielne.“

II.

Podľa čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu

a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania, okrem prípadov výslovne uvedených v zákone o ústavnom súde.

Podľa § 50 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať, ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili, ďalej označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa základné práva alebo slobody porušili, a tiež označenie toho, proti komu návrh smeruje.

Uplatnenie právomocí ústavného súdu je viazané na splnenie viacerých formálnych aj obsahových náležitostí sťažnosti. Až na zákonom presne definované výnimky je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania, pričom viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovatelia domáhajú. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovatelia domáhajú v petite svojej sťažnosti. Petit musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne (v súlade s čl. 127 ústavy a § 56 zákona o ústavnom súde), teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci (III. ÚS 78/02, III. ÚS 17/03, IV. ÚS 138/08).

Ústavný súd konštatuje neurčitosť a nezrozumiteľnosť petitu sťažnosti, keďže sťažovatelia v ňom neuvádzajú články ústavy, prípadne inej medzinárodnej zmluvy o základných právach a slobodách (napríklad Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd) obsahujúce sťažovateľom označené základné právo na súdnu ochranu a základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ktoré mali byť podľa ich tvrdení porušené. V návrhu, ktorým sa sťažovatelia domáhajú vysloviť porušenie základného práva *„právoplatnosťou Zmenkového platobného rozkazu č. k. 1 Zm/1332/2011-14“*, tiež *sťažovateľ neoznačuje orgán verejnej moci (súd), ktorý mal toto ich právo porušiť. Neurčitý je aj návrh na vyslovenie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných*

prieťahov, keďže neobsahuje označenie konania, v ktorom malo k porušeniu tohto práva dôjsť, hoci vzhľadom na argumentáciu sťažovateľov možno z príloh pripojených k sťažnosti (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Ndob 10/2014 z 25. júna 2014) označenie spisovej značky tohto konania zistiť.

V súvislosti s uvedenými nedostatkami sťažnosti ústavný súd pripomína, že takéto nedostatky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010). Ústavný súd už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“

Z uvedených dôvodov podľa názoru ústavného súdu sťažnosť v predloženej podobe (a obzvlášť jej petit) nespĺňa náležitosti, ktoré pre uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje ústava a zákon o ústavnom súde, čo je pri právnom zastúpení sťažovateľov dostatočným dôvodom na jej odmietnutie už v rámci predbežného prerokovania.

Ústavný súd navyše dospel k záveru, že na prerokovanie sťažnosti v časti smerujúcej proti „právoplatnosti“ zmenkového platobného rozkazu č. k. 1 Zm/1332/2011-14 z 26. septembra 2012 nemá ústavný súd právomoc. Pod právoplatnosťou rozhodnutia sa totiž rozumie vlastnosť rozhodnutia spočívajúca v zásadnej záväznosti a nezmeniteľnosti

rozhodnutia, a nie akési ďalšie „nadväzujúce“ rozhodnutie, opatrenie či zásah, ktorým by mohlo dôjsť k porušeniu základných práv. Ústavný súd nemá právomoc ani na prieskum označeného zmenkového platobného rozkazu, keďže ten možno preskúmať postupom podľa § 175 Občianskeho súdneho poriadku na základe námietok podaných do troch dní od doručenia zmenkového platobného rozkazu, pričom proti rozhodnutiu o námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu možno podať odvolanie, o ktorom rozhoduje súd vyššieho stupňa. Ústavný súd tiež poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľmi namietané vady doručenia zmenkového platobného rozkazu boli predmetom súdneho prieskumu pred Okresným súdom Bratislava V aj na základe samostatného návrhu sťažovateľa z 27. decembra 2013, ako aj na základe odvolania pred krajským súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoZm/15/2014. Právny poriadok preto jednoznačne poskytuje všeobecným súdom právomoc na prieskum zmenkového platobného rozkazu, resp. ustanovuje prostriedky nápravy, ktorými sa možno domáhať ochrany prípadného porušenia základných práv a slobôd priamo na všeobecnom súde, čo v zmysle čl. 127 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum označeného zmenkového platobného rozkazu.

Ďalšiu časť sťažnosti, ktorou sťažovatelia namietajú porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v súvislosti s návrhom na vydanie predbežného opatrenia, na určenie neplatnosti zmluvy o úvere a na určenie neplatnosti zmluvy na vyplňovacie právo k blankozmenke podaným 11. novembra 2013 (uvedené vyplýva z odôvodnenia sťažnosti, nie však z jej petitu), možno zase považovať za zjavne neopodstatnenú, pretože už samotná dĺžka označeného súdneho konania (od začiatku konania do podania sťažnosti ústavnému súdu ide približne o 15 mesiacov) aj vzhľadom na späťvzatie návrhu na vydanie predbežného opatrenia nedosahuje intenzitu odôvodňujúcu vyslovenie porušenia uvedeného základného práva zaručeného hlavne čl. 48 ods. 2 ústavy.

Na základe uvedeného ústavný súd sťažovateľmi doručenú sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde už pri predbežnom prerokovaní. Keďže bola sťažnosť ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch v danej veci stratilo opodstatnenie, v dôsledku čoho sa nimi ústavný súd už ďalej nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. októbra 2015